

0

**Státní okresní archiv Brno – venkov
se sídlem v Rajhradě**

G - 391

Dělnický dům Veverské Knínice

1947 – 1951

Inventář

**JAF 1392
Ev. č. inv. 311**

Marie Kavalcová

2002

Úvod:

I. Vývoj původce fondu

Spolek byl zřízen na základě výnosu Zemské správy politické na Moravě z 18. června 1925 (č.j. 78.713/VIII).

Na ustavující schůzi dne 11. října téhož roku, byl zvolen výbor spolku v tomto složení:

předseda - František Kozlíček,

pokladník - Jan Hotový,

členové výboru - František Křivánek, Šimon Řezníček, Julius Svoboda, František Carda, František Des, Jakub Vítamvás, František Dufek.

„Účelem spolku je vystavení nebo přizpůsobení již stávající budovy na vhodném místě v obci v Německých Knínicích (od r. 1948 Veverské Knínice) jakož i jeho užívání, udržování a spravování. Má sloužit ku shromažďování všeho knínického dělnictva, provádění schůzových činností různých dělnických spolků, společenstev, pořádání divadelních představení a zábav atd.“

Prostředky k vystavbě nebo adaptaci a udržování domu byly získávány:

- a) příspěvky a půjčkami členů,
- b) výnosem z pronajatých místností domu,
- c) dobrovolnými příspěvky a odkazy,
- d) výnosy veřejných koncertů a zábav.

Činnost spolku byla v roce 1942 pozastavena a k obnovení jeho aktivit dochází v roce 1947. Tehdy ještě členové spolku zamýšleli postavit Dělnický dům. K tomuto účelu byl zřízen Přípravný a pracovní výbor pro stavbu dělnického domu v Knínicích. Předsedou se stal Josef Mach, jednatelem Antonín Zelinka, pokladníkem František Časný, členové výboru František Mach, Jaroslav Zelinka, František Des ml., František Des st., Teodor Kozlíček, František Palásek a Jaroslav Hodinka. Výbor upravil na návsí stavební místo a mezi členy KSČ uspořádal sbírku, která vynesla cca 70.000 Kčs. Jelikož ke stavbě již nedošlo, byla velká část půjčky jednotlivým členům vrácena. O tomto svědčí jedinná dochovaná pokladní kniha přípravného a pracovního výboru.

Ze zprávy SNB - velitelství stanice v Říčanech, ze dne 23.1.1951, je patrné, že spolek v roce 1950 již nevyvíjel naprosto žádnou činnost. Na základě rozhodnutí valné hromady spolku ze dne 28.11.1951 o likvidaci movitého a nemovitého jmění byl dohodnuto převést stavební místo, peněžní hotovost, pokladní knihy a různé spisy na Místní národní výbor Veverské Knínice. To dokládají písemnosti uložené v materiálech Okresního úřadu Rosice (A-5, inv. č. 333).

Ze spolkového katastru byl spolek Dělnický Dům ve Veverských Knínicích vymazán k 31.1.1952.

II. Vývoj a dějiny fondu

O úřední agendu se staral nepochybně jednatel spolku, o vedení účetnictví dle dochované pokladní knihy spolkový pokladník. O dalším vývoji spolku si lze udělat přehled z písemností uložených v materiálech Okresního úřadu Brno – venkov a Okresního národního výboru Rosice. Pokladní kniha spolku, která tvoří samostatný fond, byla předána do Státního okresního archivu Brno-venkov pracovníky Místního národního výboru Veverské Knínice dne 2.4.1976 pod číslem přírůstku 199/76.

III. Archivní charakteristika fondu

Fond tvoří pouze jedna účetní kniha. Celkem fond obsahuje 1 evidenční jednotku a 1 inventární jednotku tj. 0,01 bm písemností. Při zpracování nebylo nic skartováno.

Fond je uložen ve Státním okresním archivu Brno – venkov se sídlem v Rajhradě, pod sign. G – 391, evidenčním číslem inventáře 311, číslem listu JAF 1 392.

IV. Rozbor obsahu fondu

Dochovaný materiál spolku Dělnický dům je pouhým zlomkem produkce rozsáhlejší úřední agendy. O tomto svědčí i písemnosti uložené ve Státním okresním archivu Brno – venkov, ve fondu Okresního úřadu Brno - venkov, v kart. č. 1242, kde lze nalézt spisový materiál spolku z let 1925 – 1942 (zakládající stanovy, korespondenci s nadřízenými orgány aj.), dále pak ve fondu Okresního národního výboru Rosice, v kart. č. 69 jsou uloženy písemnosti téhož spolku z let 1947 – 1952.

Fond obsahuje pouze 1 pokladní knihu přípravného výboru pro stavbu Dělnického domu ve Veverských Knínicích z let 1947 – 1951. Tato kniha je rozdělena na několik částí. Na prvním listě je uveden jmenný seznam členů přípravného výboru. Z druhé části knihy je patrné, jak přispívali na stavbu domu členové KSČ, z další části je možno si udělat obrázek o celkovém hospodaření spolku. Poslední část nám dokumentuje již útlum spolku, kdy byly vráceny příspěvky jednotlivým členům spolku.

V. Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Fond v roce 1997 sepsala a v roce 2002 vyhotovila inventář (a úvod) pracovnice Státního okresního archivu Brno – venkov se sídlem v Rajhradě Marie Kavalcová.

Prameny:

- A - 1 Okresní úřad Brno – venkov
- A - 5 ONV Rosice

III. Účetní knihy:

- ✓ 1. Pokladní kniha přípravného a pracovního výboru pro stavbu dělnického domu (v knize též členové zakládajícího výboru) 1947 - 1951